

ÅRSBERETNING 2017

DE FØRSTE MÅNEDER

HANDICAPTALSMANDSINSTITUTIONEN TILIOQ
August 2018

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	2
HANDICAPTALSMANDEN	2
HANDICAPTALSMANDENS OPGAVER.....	3
HANDICAPTALSMANDSINSTITUTIONEN TAGER FORM	3
NAVNGIVNINGEN AF HANDICAPTALSMANDSINSTITUTIONEN	4
TILIOQ FÅR SIT LOGO	4
ORGANISATIONSUDVIKLING OG OPBYGGELSE AF SEKRETARIATET.....	5
HANDICAPTALSMANDENS HÅB FOR FREMTIDEN	6
ØKONOMI	6

FORORD

Den 29. maj 2017 blev Inatsisartutlov om Handicaptalsmand vedtaget. Loven blev vedtaget på baggrund af et beslutningsforslag af den 26. januar 2016. Denne lov danner grundlaget for Handicaptalsmanden og Handicaptalsmandsinstitutionens virke.

HANDICAPTALSMANDEN

Christina Johnsen er Grønlands første Handicaptalsmand. Hun blev udnævnt til posten i slutningen af september 2017 og startede den 1. november 2017. Christina har en fortid hos politiet, hvor hun var tjenestegørende ved Grønlands politi og senere ved Nordjyllands politi fra 1994 til 2013. Hun har også en cand.jur. fra Aalborg Universitet og har også været kredsdommer ved Qeqqata Kredsret. Derudover har Christina også arbejdet som juridisk konsulent ved Qeqqata Kommunia, og har også en autorisation som offentlig forsvarer ved domstolene. Christina kommer fra Sisimiut, hvor hun nu bor med sine to børn og samlever.

Det er vigtigt for Christina, at borgernes retssikkerhed styrkes og alle behandles retfærdigt, uanset social, økonomisk, politisk, helbredsmæssig baggrund, og at der udvises respekt for det enkelte individ, ligesom en stor mærkesag for hende også er, at indbyggerne i Grønland skal kende deres rettigheder.

Handicaptalsmanden foran Sisimiuts vartegn Narsasaq

Naalakkersuisut udpeger en handicaptalsmand for en periode på 3 år. Genudpeging kan ske 1 gang..

HANDICAPTALSMANDENS OPGAVER

Handicaptalsmanden har til opgave at sikre og fremme personer med handicaps interesser i samfundet med udgangspunkt i FN's handicapkonvention. Handicaptalsmandens overordnede opgaver er blandt andet, at:

- Rådgive og vejlede personer med handicap og deres pårørende om deres rettigheder og klageadgang
- Rådgive og vejlede offentlige og private institutioner
- Sikre lovgivning og praksis omkring personer med handicap i henhold til FN's handicapkonvention
- Vurdere forhold for personer med handicap i Grønland
- Indsamle og formidle information om personer med handicaps forhold i Grønland
- Foreslå tiltag der styrker personer med handicaps vilkår
- Samarbejde med de grønlandske handicapforeninger om at sikre og fremme personer med handicaps vilkår i Grønland
- Udarbejde en årlig skriftlig beretning for sin virksomhed. Beretningen skal offentliggøres på Handicaptalsmandens hjemmeside. Beretningen sendes samtidig med offentliggørelse til Naalakkersuisut, Inatsisartut og kommunerne

Handicaptalsmanden kan ikke træffe afgørelser i enkeltsager, men kan komme med udtalelser, og er i øvrigt politisk uafhængig.

HANDICAPTALSMANDSINSTITUTIONEN TAGER FORM

Fra 1. november 2017 til den 15. november 2017 var Handicaptalsmanden på research- og introduktionsrejse i Nuuk. Her mødte hun forskellige interessenter, organisationer, institutioner og fremtidige samarbejdspartnere. Der var blandt andet møder med Tusilartut peqatigiiffiat, ISI, Inooqat, Autismertut, Ombudsmanden, departementscheferne, MIO, Naalakkersuisoq Sara Olsvig, Aaja Chemnitz Larsen, (første børnetalsmand), Det sociale ankenævn, Socialstyrelsen, Transparency Greenland, Tilsynsenheden, Institut for Menneskerettigheder, et besøg på Aaqa, samt møder med diverse styrelser.

"Under mit introduktions- og researchforløb fra den 1. til 15. november mødte jeg en masse forskellige mennesker. Det var alt fra politikere, handicapeksperter og foreningers medlemmer og flere andre. Jeg mødte så meget velvilje, så mange ildsjæle. Så mange åbne arme. Så meget hjælpsomhed. Men også en masse store forventninger og håb. Jeg mødte også rigtig mange personer, der gerne vil i arbejde og være en del af fællesskabet. Jeg talte også personer med handicap, der er i arbejde, og som nyder det fællesskab, som det giver. Jeg har også talt med arbejdsgivere, der er rigtig glade for at have personer med handicap ansat. En arbejdsgiver fortalte mig om, at det også var en gevinst for dem, at se hvordan deres ansatte med handicap lavede op og blev gladere og udviste større selvtillid. Kollegaerne på arbejdspladserne lærer på den måde også noget om det at have et handicap og den store og smukke mangfoldighed der er i samfundet." Christina Johnsen, Handicaptalsmand

NAVNGIVNINGEN AF HANDICAPTALSMANDSINSTITUTIONEN

I december fik Handicaptalsmandsinstitutionen navnet Tilioq. Tilioq kan betyde ven, men kan også betyde sendebud. Det er netop sendebuds-betydningen, som er det fine og velegnede til Handicaptalsmandsinstitutionen, da en talsmand netop taler på vegne af andre og til andre.

Navnet er fundet i bogen 'Kalaallit Aqqi – Grønlandske personnavne' af Nuka Møller og er valgt af Handicaptalsmanden selv.

TILIOQ FÅR SIT LOGO

Efter at navnet Tilioq kom på plads i december 2017, blev der udskrevet en logokonkurrence. Det var af stor betydning at logoet også afspejlede navnet Tilioq og at sendebudsbetydningen også blev fremhævet.

"Vi modtog en masse rigtig gode logoforslag. Kristen Miilu Møllers forslag med to kajakker så rigtig spændende ud. Det var især symbolikken af at overlevere meddelelser eller breve, som tidligere tiders "paartoq" der var rammende. Kristen Miilu Møller vandt logokonkurrencen. Kajakroerne er blevet finjusteret og rentegnet. Tilioq har nu et rigtig flot og stærkt logo, som vi er meget stolte af". Christina Johnsen, Handicaptalsmand

ORGANISATIONSUDVIKLING OG OPBYGGELSE AF SEKRETARIATET

"Med afsæt i de planer, tanker og samtaler med fagpersoner og borgere med handicap som jeg havde i tiden fra udnævnelsen som Handicaptalsmand, og måneden frem, begyndte jeg at gøre mig nogle overvejelser om hvordan Handicaptalsmandsinstitutionen kunne bygges op. Jeg skulle forholde mig til de lovbundne opgaver der var oplyst i Handicaptalsmandsloven. Mange af opgaverne var vejledningsopgaver for borgere og mange opgaver var også at belyse, indsamle og formidle information om personer med handicaps forhold i Grønland, samt at foreslå tiltag, der styrker personer med handicaps vilkår." Christina Johnsen, Handicaptalsmand

På baggrund af denne proces, blev der opslået en stilling som socialfaglig medarbejder og en stilling som projektmedarbejder. Ansøgningsfristen for begge stillinger udløb i januar. Tilioq består nu af en Handicaptalsmand, en projektmedarbejder, en informationsmedarbejder og en overassistent.

Her ses det samlede sekretariat anno 2018 på Handicaptalsmandens kontor

HANDICAPTALSMANDENS HÅB FOR FREMTIDEN

”Som Grønlands første Handicaptalsmand er der en kæmpe bunker opgaver, der venter forude. Noget af det som har overrasket mig mest, er de mange henvendelser fra borgerne. Rådgivnings- og vejledningsopgaven er langt større end hvad jeg havde forventet. Jeg fornemmer at mange borgere har manglet et sted at søge råd og vejledning. Både af praktisk karakter, men også lovgivningsmæssigt. Andre har henvendt sig for at tale. For at lette deres hjerter. Alle disse henvendelser har også været nyttige for mig som Handicaptalsmand, fordi at jeg på den måde kan fornemme, hvor de største udfordringer ligger. Det er ingen hemmelighed, at rådgivningsopgaverne er meget tidskrævende, men de er også meget lærerige. Det er ikke alle borgere jeg har været i stand til at servicere. Nogle henvendelser, der eksempelvis omhandlede personale på institutioner, har jeg sendt videre til de rette instanser. Henvendelserne har dog ikke været forgæves, da det giver mig et værdifuldt indblik i de udfordringer som borgere og pårørende til personer med handicap møder.

Et af mine mål er også at have en bedre dialog med handicapforeningerne i Grønland. Vi har nemlig brug for hinanden. Jeg har brug for at foreningerne og at deres medlemmerne bidrager med idéer til drøftelse, og udfordringer, vi sammen kan italesætte og gøre samfundet og beslutningstagerne opmærksomme på. Jeg tror på, at vores samarbejde kan blive rigtig godt og er også glad for at en af vores lovbundne opgaver er at samle foreningerne til et årligt møde. Hos Tilioq ser vi frem til at mødes med alle handicapforeningerne i Grønland.” Christina Johnsen, Handicaptalsmand

ØKONOMI

Handicaptalsmandsinstitutionen havde i 2017 et budget på 2,5 millioner kr. afsat på finansloven.